Datum: 17-02-2026
Onderwerp: Inbreng richting het commissiedebat Waterstof, groen gas en andere energiedragers op 4 maart

NLHydrogen
Weena 505
3013 AL Rotterdam
info@nlhydrogen.nl
www.nlhydrogen.nl
KVK-nummer: 89230337

Naar aanleiding van het recent gepresenteerde coalitieakkoord verwelkomt NLHydrogen de erkenning van waterstof als strategische bouwsteen voor energiezelfvoorzienendheid en -zekerheid, industriële concurrentiekracht en verduurzaming. Met name de inzet op blauwe waterstof, de ambities voor 40 GW op zee inclusief eigen productie van groene waterstof, de openstelling van SDE++ voor 6 nieuwe rondes en de nauwe afstemming met buurlanden en Europa ziet NLHydrogen als belangrijke ambities voor het opbouwen van de waterstofmarkt.

Het is van belang om op korte termijn zekerheid te creëren voor de markt op bovenstaande punten. NLHydrogen ziet daarom drie prioriteiten voor het commissiedebat op 4 maart:

Ontwikkel op korte termijn een uitvoerbaar instrumentarium en heldere randvoorwaarden voor koolstofarme (blauwe) waterstof.

Koolstofarme (blauwe) waterstof is essentieel om infrastructuur kostenefficiënt op te schalen en strategische energie-intensieve (chemische) industrie in Nederland te behouden. Investeringen in waterstof moeten daarbij niet alleen worden gezien als middel om uitstoot te verminderen, maar ook als een investering in energiezekerheid, internationale concurrentiekracht en het behoud van strategische industrie. Koolstofarme waterstof kan daarnaast bijdragen aan het terugdringen van de CO_2-uitstoot uit bestaande industriële processen, waaronder onvermijdelijke restgassen in de petrochemische industrie (circa 12 miljoen ton per jaar).

Het coalitieakkoord stelt dat blauwe waterstof in de transitiefase onder “duidelijke voorwaarden” een rol kan spelen. Voor investeringszekerheid is nadere verduidelijking nodig van deze voorwaarden, evenals van de rolverdeling tussen elektrificatie en waterstof in verschillende toepassingen.
Voor opschaling van vraag en aanbod is op korte termijn duidelijkheid nodig over passende stimuleringsinstrumenten voor bestaande en nieuwe projecten, en over de toepassingsruimte in industrie en elektriciteitsopwekking. De huidige instrumenten bieden hiervoor onvoldoende dekking. De nieuwe SDE++-rondes zorgen niet voor ondersteuning van nieuwe koolstofarme waterstofproductie uit aardgas, en houden onvoldoende rekening met conversieverliezen, waardoor projecten niet tot een investeringsbesluit komen. Een toereikend instrumentarium, met waar nodig een actievere publieke rol in risicodeling, is noodzakelijk om realisatie mogelijk te maken. De beschikbaarheid van voldoende CO_2-opslagcapaciteit is daarbij een onmisbare randvoorwaarde.

Geef duidelijkheid over de uitvoering van de motie Bontenbal

De motie-Bontenbal adresseert cruciale knelpunten voor marktontwikkeling: realisatietermijnen, de rol van koolstofarme (blauwe) waterstof als vervanger van aardgas en nettarieven voor elektrolyse. Voor investeringszekerheid is het essentieel dat deze onderdelen tijdig en concreet worden uitgevoerd. Uitstel of onduidelijkheid remt investeringsbeslissingen en marktontwikkeling.

Wij vragen om voor de zomer per onderdeel duidelijkheid te geven over de concrete uitvoering en het bijbehorende tijdpad.

Maak de 40 GW windambitie inzetbaar voor groene waterstof.

Het coalitieakkoord zet in op 40 GW wind op zee. Om deze ambitie te laten bijdragen aan grootschalige productie van groene waterstof die voldoet aan de RFNBO-vereisten, op land én op zee, moet elektriciteit die via Contracts for Difference wordt ondersteund inzetbaar zijn voor elektrolyse.

In de huidige praktijk maken Europese uitvoeringsregels voor hernieuwbare waterstof (DA RFNBO) en de vereiste koppeling tussen elektriciteitsopwekking en elektrolyse het niet vanzelfsprekend dat via Contracts for Difference ondersteunde wind op zee kan worden ingezet voor RFNBO-waardige elektrolyse. Hierdoor dreigt een mismatch tussen de windambitie en de opschaling van groene waterstof. Dit ondermijnt zowel de effectiviteit van de windambitie als het vermogen van Nederland om te voldoen aan de Europese verplichting om in 2030 ten minste 42% van de in de industrie gebruikte waterstof te verduurzamen via RFNBO's, oplopend tot 60% in 2035. Werkbare randvoorwaarden zijn nodig om wind op zee daadwerkelijk voor RFNBO-waardige elektrolyse te kunnen benutten. Zonder deze randvoorwaarden kan elektrolyse wel hernieuwbaar zijn, maar niet als RFNBO meetellen richting de Europese verplichtingen.

Het beter mogelijk maken van elektrolyse draagt niet alleen bij aan het halen van Europese verplichtingen, maar vergroot ook de systeemefficiëntie van wind op zee. In 2025 werd in Nederland circa 700 GWh aan hernieuwbare elektriciteit commercieel afgeschakeld als gevolg van negatieve prijzen, wat vergelijkbaar is met het jaarlijkse elektriciteitsverbruik van ongeveer 250.000 huishoudens. Door elektriciteit dichter bij de bron om te zetten in waterstof kan deze ongebruikte productie worden benut en neemt de systeemwaarde van wind op zee toe.

Naast deze drie prioriteiten vraagt de verdere ontwikkeling van de waterstofmarkt om een samenhangende aanpak over de gehele keten. Hieronder gaan wij in op vijf aanvullende pijlers die bepalend zijn voor een haalbare, betaalbare en realiseerbare waterstofmarkt:

1. Ontwikkel Nederland als knooppunt voor waterstofhandel
2. Creëer markt en zekerheid over waterstofvraag
3. Versnel en betaal de infrastructuur
4. Borg een gelijk speelveld en voorspelbaar beleid
5. Versterk de Nederlandse maakindustrie

1. Ontwikkel Nederland als knooppunt voor waterstofhandel

Zelfs bij maximale binnenlandse productie op land en op zee blijft import van groene en blauwe waterstof en waterstofdragers onmisbaar. Gezien de verwachte vraag in Nederland én Noordwest-Europa zal import een structureel onderdeel vormen van de waterstofvoorziening. Nederland kan daarbij, mede dankzij zijn havens en energie-infrastructuur, een sleutelrol spelen als knooppunt voor Noordwest-Europa, mits importketens tijdig worden ontwikkeld.

Tijdens de World Hydrogen Summit (WHS) in 2025 heeft NLHydrogen samen met een coalitie van partners een importmanifest aangeboden aan voormalig/demissionair Minister Hermans. Dit heeft geresulteerd in een vervolgstudie die door een brede coalitie tijdens de volgende WHS in mei 2026 wordt gepresenteerd in de vorm van een waterstofhandelsagenda.

In de tussentijd gaat deze coalitie, bestaande uit NLHydrogen, VEMW, Deltalinqs, VOTOB, VEMOBIN, Port of Amsterdam, Port of Rotterdam, North Sea Port, Air Products, Chane, VTTI, Power2X, LBC, Ecolog en Advario, graag het gesprek aan met Kamerleden over het creëren van een nationaal programma voor waterstofhandel.

Dat betekent concreet:

- Een nationaal programma voor waterstofhandel met duidelijke doelen en budgetten.
- Gerichte ondersteuning voor importterminals via SDE++, H2Global of vergelijkbare instrumenten.
- Versnel en vereenvoudig vergunningprocedures voor haven- en industriegebieden van nationaal belang en voor waterstofinfrastructuur, zowel hernieuwbaar als koolstofarm, en vergroot de voorspelbaarheid rond natuur- en stikstofeisen, met blijvende aandacht voor veiligheid en maatschappelijk draagvlak.

2. Creëer markt en zekerheid over waterstofvraag

Zonder vraag geen aanbod. Producenten en infrastructuurontwikkelaars investeren alleen als er zekerheid is over waterstofvraag.

Dat betekent concreet:

- Gefaseerde en flexibele inzet van afnameverplichtingen voor industrie, in lijn met de ontwikkeling van de waterstofmarkt, productiecapaciteit en infrastructuur.
- Inzet van flexibiliteitsmechanismen, zoals banking & saving, om bedrijven ruimte te bieden in de ingroeifase van de markt, met een actieve rol van de overheid als market-maker om risico's te beperken en investeringszekerheid te vergroten.Een langdurig book & claim-mechanisme.
- Een eenvoudige, technologie-neutrale vraagsubsidie per kilo waterstof, gericht op het overbruggen van de onrendabele top, waardoor industriële afnemers in staat zijn om hun eerste investeringen te kunnen doen in waardeketens voor hernieuwbare waterstof.
- Zorg dat eventuele verplichtingen altijd in balans zijn met stimulering: zonder adequate stimulans ontstaat geen investeringszekerheid voor producenten en afnemers.
- Een marktmodel voor CO_2-vrije waterstofcentrales voor flexibiliteit in het energiesysteem.
- Stimulering van producten die met hernieuwbare of koolstofarme waterstof zijn geproduceerd, om schaalvergroting in de duurzame productieketen te ondersteunen en kostenreductie mogelijk te maken.

- Duidelijkheid over langjarige normen voor waterstofgebruik in mobiliteit, in samenhang met de beschikbaarheid van infrastructuur en aanbod.
- Borg dat afnameverplichtingen voor hernieuwbare waterstof de inzet van koolstofarme waterstof in de transitiefase niet belemmeren.
  Stimuleer als overheid de vraagcreatie door in publieke aanbestedingen ruimte te bieden aan producten die met hernieuwbare of koolstofarme waterstof zijn geproduceerd.

3. Versnel en betaal de infrastructuur

Voor investeringszekerheid en het nemen van investeringsbeslissingen is tijdige en voorspelbare aanleg van waterstofleidingen, netcapaciteit, opslagcapaciteit en CO_2-infrastructuur essentieel. Vertragingen en hoge nettarieven vergroten de onzekerheid en maken projecten moeilijk financierbaar, waardoor investeringsbeslissingen uitblijven.

Dat betekent concreet:

- Zo spoedig mogelijke invoering van gereguleerde toegang (rTPA) tot waterstofleidingen, met duidelijke standaarden, codes en voorwaarden.
- Versnel de aanleg van de waterstofbackbone, DRC en internationale verbindingen ook op de Noordzee door het uitrolplan tijdig vast te stellen en uit te voeren, zodat infrastructuur beschikbaar is wanneer projecten operationeel worden.
- Publieke financiering van energie-infrastructuur om nettarieven te dempen en investeringszekerheid voor gebruikers te bieden.
- Pas intertemporele kostentoerekening toe, zodat de kosten van het netwerk over de hele levensduur worden gespreid en eerste gebruikers niet onevenredig worden belast.
- Zorg voor tijdige vaststelling en harmonisatie van kwaliteitseisen voor het waterstofnetwerk, zodat investeerders en afnemers duidelijkheid hebben over specificaties en interoperabiliteit.

4. Borg een gelijk speelveld en voorspelbaar beleid

Nederlandse projecten concurreren direct met het buitenland. Hogere kosten en beleidsonzekerheid ondermijnen investeringsbeslissingen.

Dat betekent concreet:

- Verlaging van elektriciteitsnettarieven en aansluitkosten voor elektrolysers, in lijn met buurlanden – zeker de landen die zich in de Hamburg Declaratie hebben verenigd.
- Borg het separate energiebelastingtarief voor waterstof als onderdeel van een stabiel en voorspelbaar investeringsklimaat.
- Borg een gelijk speelveld door nationale maatregelen aan te laten sluiten op Europese kaders en beleid in buurlanden.

5. Versterk de Nederlandse maakindustrie

Nederland beschikt over een sterke industriële basis en kennisinfrastructuur op het gebied van waterstoftechnologie, op land en offshore. Met gerichte ondersteuning kan deze sector uitgroeien tot een strategische pijler van het Nederlandse verdienvermogen, met hoogwaardige werkgelegenheid en exportkansen.

Dat betekent concreet:

- Gerichte inzet van aanbestedingen en subsidies om opschaling van in Nederland ontwikkelde waterstoftechnologieën, waaronder elektrolysers, mogelijk te maken.
- Ondersteuning van Cluster 6 en decentrale waterstofhubs als proeftuin voor innovatieve toepassingen en eerste marktintroducties.
- Een gelijk speelveld met landen die hun waterstofmaakindustrie actief ondersteunen.
- Een industrieel beleid dat waterstoftechnologie expliciet positioneert als strategische sector.
- Waar samenwerking mogelijk is bij gemeenschappelijke ambities, zoals in Noordzee-verband, biedt dit kansen om internationale partners te betrekken bij gezamenlijke projecten en uitrol, en zo schaal en exportpotentieel te vergroten.